

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

35-dik szám.

Szombaton Augustus 26-án 1848.

7-ik évi folyam.

Az előfizetésidő és hirdetések naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében) reggeli 6 órától fogva esteli 7-ig.

Tudósítás és ajánlat.

Alulírtnak szerencséje ezennel tudatni, hogy Aradon az Istvántéren Kimmelman házában létező Beichel-féle könyvnyomdát megvevén f. e. augusztus 1-től fogva annak birtokában van; minek következtében minden t. cz. megbízó urakat bizonyossá tesz a felől, mikép mindennemű munkák lehető jutányos árakon serényen és legjobban végrehajtatni fognak; mire nézve szíves bizományokért esdekelvén magát a' nagytiszteletű közönség hajlandóságába ajánlja azon biztosítással, hogy a' könyvnyomda részéről minden megtétetni fog, mi a' nagytiszteletű közönség követeléseinek legjobban megfeleljen, melly végre mindenek előtt jó nyomtatóság festék és papír már megszereztetett, valamint új nyomtatóbetűk is lassanként fognak alkalmaztatni.

Ajánlom egyszersmind a' könyvnyomdával kapcsolatban lévő papírkereskedést is, mellyben mindennemű papiros, úgy iró- és rajzolószerek illő áron kaphatók.

Alázatos szolgálók

Sveszter Ferencz.

Oktatási ajánlat.

Fehér varrásban, fehér, fekete, arany- és egyéb hímvarrásokban, horgolásban, és egyéb különféle kézi munkákban, továbbá olvasás, írás és számvetésben oktatás adatik az azelőtti templomost szabadsajtóutczában, Novák házában földszint, a' 2 pisztoly mellett, hol egy elkülönített lakszoba is bérbe kiadó.

Hirdetmény.

Az uj-aradi nagy vendégfogadóba f. e. november 1-ső napjától fogva egy értelmes fogadós kerestetik. Erre ügyelők a' feltételeket a' serház irdájában megtudhatják.

⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗
Lőfegyverek és csővek Lepage híres gyárából Belgában, nagy választásban kaphatók

Veiler Sándor,

az „arany ásóhoz“ czimzett vasárusnúl.

⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗⊗
Hölgy és férfi divatképek, mozgékonok és mozdíthatlanok, folyó második fél évre kaphatók a' szerkesztői irdában.

Eladási jelentés.

Az aradi sóhivatal tisztirnoki lakában (a' megyeház szomszédságában) minden nemű házi bútórok 's konyhaeszközök, ugyszinte kukoriczán hízalt két darab sertés alku szerint minden órán eladó.

Eladó paripa.

A' nemzetőrséghez igen alkalmas 4¹/₂ éves, nem egészen 15 markos paripa, minden hozzá tartozó, az őrsereghez alkalmas nyeregszerszámmal együtt jutányos áron eladó. Értesülhetni a' szerkesztőségnél.

Eladási jelentés.

Mokrán 24 ménesbeli ló, 400 pozs. mérő tiszta búza, 1600 p. m. kétszeres, 100 p. m. kukoricza, 600 akó 1847-ki bor eladó. Bővebben értesít Bitterlich Lőrincz uradalni tisztartó Boros-Jenőn.

☛ Egy ház és malom

jutányos áron eladó; miről bővebb értesítést vehetni a' szerkesztői irdában.

Eladó ház.

Sarkad k. v. az aranykút utczában 346. sz. a. 2 szoba 's konyhából álló ház, az udvarban lévő

kút 's kerttel szabad kézből eladó. Értékezhetni ott a' házban lakó Lugosi Antal tulajdonossal.

A' Deák-féle ház,

a' főutcán, 6 szobával, éléskamara, konyha, alul az udvaron egy szoba és mosó-konyha, farraktár, ugy egy nagy padlás, 4 lóra istálló, kocsiszín, tágas udvar 's nagy gyümölcskerttel ellátva, f. e. october 1-től fogva bérbe adandó.

Bérleti jelentés.

Az országúton Glac Antal tulajdonához tartozó 799. sz. házban 7 szoba, 2 cselédszoba, 2 konyha, kamara, padlás, 2 istálló, 2 kocsiszín 's kert f. e. sz.-Mihály naptól bérbe adandó; továbbá:

A' Polturában 43 sz. a. kert, mellyben szőlő, nagy számú gyümölcsfák, lóherés, és veteményes föld találtatik, szinte egy vagy több évre bérbe adatik. Értékezhetni a' fentebbi 799. számú házban.

Bérbe adandó.

Az Istvántéren, Barbus házában azon bolt, mellyben Schvob Ferdinand által kezelt Lotteria létezett, hozzátartozó lak 's minden szükséges mellékekkel azonnal kiadó.

B é r b e a d ó

minden órán 5 szoba, konyha, éléskamara, padlás, pincze és fakamarával a' Batthyánytéren Reck házában. Értésülhetni a' 2-ik emeletben jobbra.

H i r d e t m é n y.

A' bárányutczában Szalbek házában september 28-tól kezdve két lakás bérbe adandó; — melly házhoz egyuttal házmester is kerestetik.

Bérbe adandó.

A' Reformutczában, 403. sz. a. ház' 1. emeletében 6 szoba, 2 konyha, éléskamara, padlás és farakhelylyel november 1-től, — és földszint 3 szoba, 1 konyha, éléskamara, padlás és farakhelylyel f. e. october 1-től kezdve bérbe kiadó. Bővebben értekezhetni a' színházutczában Pfligl János ácsmesternél.

Egy alkalmas magtár

a' napuczai Balás' házában f. e. september 7-től kezdve bérbe adandó.

Bérleti jelentés.

A' mézárszékijog Uj-Aradon, Sz.-Miklóson, és Zsigmondházában egy részében f. e. november 1-jétől kezdve három egymásra következő évre bérbe adatik. Bérleni vágyók a' körülményes feltételeket az ottani gazdasági irdában megtekinthetik. Uj-Aradon augustus 9-én 1848.

Bérleti árverés.

A' királyi ügyész részéről ezennel közhirrététegetik, hogy néhai Bokor László magvaszakadtával a' királyi Fiscus birtokába jutott mokrai szőlőnek haszonvétele árverés útján bérbe fog bocsáttatni; melly nyilvános árverésnek a' helyszínen tartandó határídeje f. e. augustushó 28-dik napjának reggeli 9 órájára tüzetett ki. — Az ebben részt veenni szándékozók 10száztoli bánpénzzel és elegendő biztosítással ellátva, ezennel illeendően meghivattatnak.

Kelt Aradon augustushó 22-én 1848.

Bornemisza Antal,
aradi álladalmi ügyész.

9053 sz. Bérleti árverés.

Az álladalmi javak temesi igazgatóságán részéről közhirrététegetik, hogy az álladalmi javak pécskai tiszttartói kerületében következő királyi és egyéb haszonvételek, mellyeknek bérletidejük f. 1848-ik évi october végével megszűnik, 1848-ik évi november 1-jétől fogva 3 egymásra következő évre mind írásbeli, mind szóbeli ajánlatokkal, felső jóváhagyás fentartásával, f. e. augustus 28-án, délelőtti 9 órakor, a' pécskai tiszttartói hivatal irdájában tartandó új bérleti árverésre kitétetnek, és pedig:

A' korcsmáltatásijog magyar-pécskán, oláh-pécskán. sajtény, nagylak, battonya, palota, csanád, apáthfalva, peregh, apácz, geőcztelep, beka, töviskes, királyhegyesen és almáson.

A' mézárszékijog magyar-pécskán, peregh, csanád, palotán és battonyán.

A' halászatijog magyar- és rácspécskán, sajtény, palota, nagylak, apáthfalván és csanádon.

A' vadászatijog apáthfalván, csanádon és nagylakon. Az országos- és héti vásárok jövedelmei magyar-pécskán és nagylakon.

Bérleni vágyók a' fenirt napon és helyen szükséges bánpénzzel és hitelzálogi biztosítékkal ajánlandó hiteles bizonyítványokkal ellátva megjelenjenek, vagy szabályszerűleg tanusított írásbeli ajánlataikat lepecsételve az árverés előestéig az előbb említett álladalmi tiszttartói hivatalhoz bérmentve beküldjék. Mind a' körülményes árverési feltételek, mind a' készítenő és fölszerelendő írásbeli ajánlatok, valamint a' biztosítéknak mikénti szolgáltatása tekintetében fenálló felső szabályok a' pécskai tiszttartóságnál, vagy ezen igazgatóságnak kiadó hivatalánál minden időben megtekinthetők. Temesvár augustus 10-én 1848.

8981 sz. Hirdetmény.

Az álladalmi javak temesi igazgatósága részéről közhírré tétetik, miszerint a' ménesi kerületi erdőkben létező hasáb- és galy ölfá, nevezetesen: A' kovaszinczi favágásokban mintegy

	468	öl hasáb és	34	öl galy
„ kladovaiban	928	„	364 $\frac{1}{2}$	„
„ radnaiban	646 $\frac{1}{2}$	„	—	„
„ solymosiban	642	„	—	„
„ millovaiban	—	„	21	„

fák folyó évi augustushó 28-án az álladalmi javak aradi számtartóság hivatalánál a' legtöbbet ígérőknek árverés útján felsőbb helybenhagyás fentartásával elfognak adatni.

Ezen árveréshez járulni kívánók, kik alatt jó erkölcsű izraeliták is értetődnek, a' fenérintett napon és helyen reggeli órákban tartandó árveréshez szükséges bánpénzzel ellátva illendően meghívattatnak. Temesvárott augustushó 12-én 1848.

4335 sz. Árverési jelentés.

Az aradi álladalmi javak ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' kladovai völgy nevű erdőrészben létező 829 kötet 9' hosszú rózse f. e. junius 8-án 6958 sz. a. kelt t. temesi igazgatósági rendelet következtében árverés útján fog eladatni, s a' helyszínén meg szemlélhető.

A' nyilvános árverésnek határideje f. e. augustushó 28-ik napjára határozottat, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kitett napra a' paulisi álladalmi tiszttartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghívattatik.

A' ménesi álladalmi tiszttartóság által Paulison augustushó 17-én 1848.

Birói árverés.

Kuzmán Demeternek az ujjvilágutczában 713. sz. a. lévő háza, birói foglалás következtében f. augustushó 28-án délutáni 4 órakor a' helyszínén tartandó árverésen eladatni fog.

Vranovics János,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverés.

Schvob Ferdinand nyertes fél részére elmarasztalt Putarityi Jesta ingó és ingatlanságai, nevezetesen Pernyáva k. v. 289 's 690 sz. a. házak és telkek; nemkülönben gelinben 4 láncz, orvilban 2 láncz, végre $\frac{3}{4}$ láncz kaszálóföld, marasztaló ítélet folytán f. e. augusztus 30-án és szeptember 30-án mindenkor délutáni 3 órakor a' telekhivatalban birói árverés útján fognak árvereltetni.

Mayer Imre,
végrehajtó tanácsnok.

688 sz. Bérleti hirdetés.

A' közalapítványi nagy-köveresi urodalomban folyó 1848. évi augustushó 31-ik napján nagyköveresen a' tiszti teremben szokott délelőtti órákban tartandó közárverés útján e' következő haszonvételek lesznek a' közelebbi november 1 ső napjától számítandó három évre felsőbbi jóváhagyás fentartásával bérbeadandók u. m.

Korcsmák és husvágási jogok:

Dubószon 18. hold kaszálóval. — Izgáron 22. h. k. — Niczkifalván 22. h. k. — Rakoviczán. — Szilason 23. h. k. — Vermesen.

Majorsági földek:	szántó földek	kaszáló és legelő	kiszek- gések
	h o l d a k		
Nagy-Köveresen	136	107	555
Török-Szákosan	3 ¹¹³⁰ / _{...}	185 ²⁷⁰ / _{...}	329 ²⁷⁰ / _{...}
Dragsinán	4	175 ⁸⁴² / _{...}	298 ⁵⁴⁰ / _{...}
Szirbován	4	253	—
Rakoviczán	—	300	—
Bakovárt	—	449	—
Szilason	211	512	—
Vukován	—	185 ⁸²⁰ / _{...}	—
Vermesen	112	450	67 ¹⁰⁰⁰ / _{...}
Izgáron	—	400	—
Jerszegen	34	562 ⁵⁵⁰ / _{...}	—
Zsidóvinyba	—	269	—
Dubószon	—	261	—

Halászatijog:

Köveresen, szákosan, dragsinán, fikatáron, ohában, kepeten, vermesen, jerszegen és zsidóvinyba.

A' bérleti szándékozik igazolására egy évi bért fedő, biztosítéknak készpénz vagy betáblázott kötelezvénybeni megadása igényeltetik.

Nagy-Köveresen Augustus 1-ső napján 1848.

720 sz. Gubacs-árverés

a' nagyköveresi urodalmi erdők idei termésére f. e. szeptember 1-én Nagy-köveresen a' tiszti teremben tartatni fog, mellyhez venni szándékozik hivatalosak.

683 sz. Fa-árverés.

A' közalapítványi javak csákovai kerületéhez tartozó erdőknek 184⁸/₀-ik évi télen vágás alá kerülendő pagonyaiban, az egész pagonyra általában árverés fog tartatni, nevezetesen folyó 1848-ik évi szeptember 4-én délelőtt a' Ligethiben, délután az Unipiban; — 5-én délelőtt a' Dragsinában, délután a' Hityásiban; — 6-án délelőtt a' Szilassiban; — 7-én délelőtt a' Jerszegiben. — A' délelőtti árverés mindig 10 órakor, a' délutáni pedig 3 órakor veszi kezdetét, mindenütt a' felsőbbi kegyes jóváhagyás fentartása mellett, és olly feltétel alatt, hogy a' vevő az urodalom részére szükséges tüzi ölfá mennyiséget a' megajánlandó

áron kívül állítsa elő. — Kikerülhet pedig fa ezen pagonyokból becs szerint, nevezetesen a' Ligeti-ből épületfa 49 darab, tüzi hasáb 877 öl és galy 580 kocsiival; — az Unipiből tüzi hasáb 218 öl, galy 115 kocsiival; a' Dragcsinaiból épületfa 106 darab, tüzifa hasáb 1348 öl, galy 804 kocsiival; a' Hityásiból szerszámnak való 184 darab, épületfa 160 darab, tüzi hasáb 1752 öl, galy 880 kocsiival; a' Szilassiból tüzi hasáb 923 öl, galy 374 kocsiival; a' Jerszegiből épületfa 20 darab, tüzi hasáb 997 öl, galy 649 kocsiival.

1773 sz. Bérleti árverés.

Az aradi álladalmi javak ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' fakerti dohánykertészségben létező $51^{59}/_{1100}$ holdnyi kivágási kaszálóföldek, ugyszinte a' templom és paplaknak fentartott $1^{800}/_{1100}$ holdat magában foglaló két üres telek árverés útján legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fog adatni.

A' nyilvános árverés határideje f. e. szeptember 2-ik napjára határozottatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kitett napra Fakertre a' helyszínére, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghívattatik.

A' ménesi álladalmi Tiszttség által.

Paulison augustushó 18-án 1848.

Bérleti árverés.

Arad városa részéről a' vásárijog és bevitelvám iránti bérletek f. e. szeptember 9-én, reggeli 9 órakor, tartandó gazdasági széken árvereztendőék lévén: ezeket magukra vállalni kívánók bánpénzzel ellátva hivatalosak.

496 sz. Hirdetmény.

Az alladalmi javak temesi igazgatósága 8636 sz. a. kelt rendeletére ezennel tudtul adatik, hogy a' ménesi pinczében lévő 1844-ki hat ak ó má s l á s f. 1848-ki szeptember 11-én az aradi számtartói irdában délelőtti órákban nyilvános árverés útján, felső helybenhagyás fentartásával, eladatni fog.

Venni kívánók szükséges bánpénzzel ellátva ezen árveréshez hivatalosak.

Az aradi számtartói hivatal által,
augustushó 24-én 1848.

Birói árverés.

Répási Lajos sz.-annai lakos Ó Sz.-Anna városában lévő zsellérháza birói ítélet következtében f. évi szeptemberhó 17-én, és szükség esetében october 17-én árvereltetni fog.

Konstantini György,
aradmegyei eskütt.

Hirdetmény.

A' cs. k. mezőhegyesi ménesintézetnél lévő kórházban 1849-ik évben mintegy 100 beteg számára kivántató élelmi szerek és italok, gyógyszerek, főző vasedények igazítása, továbbá a' betegek testi-, ágybeli, és egyéb kórházi fehérruháik tisztítása, ugy a' betegek beretválása, végre az egészségesek ágyaik tisztítása iránt f. e. szeptember 18-án, délelőtti 9 órakor, mezőhegyesen árlejtés tartatni fog.

Az árverés előtt kezességül leteendő, és pedig: kenyéreneműekre 60 ft, húsrá 20 ft, élelmi szerekre 50 ft, italokra 8 ft, gyógyszerekre és kórházi eszközökre 6 ft, fehérruhára 4 ft, aztán árverés után 10száztoli biztosíték a' keletkező cikkekre. A' többi feltételek a' mezőhegyesi kórház irdájában naponként megtekinthetők. Részt venni kívánók ezen árveréshez hivatalosak.

Mezőhegyesen július 18-án 1848.

Bérleti árverés.

A' tornyai urodalom részéről a' varjasházi pusztán 's nevezetesen I. osztály $261\frac{1}{2}$ h. szántás

$399\frac{3}{4}$ „ gyepl

II. osztály $118\frac{3}{4}$ „ szántás

$665\frac{1}{2}$ „ gyepl

IV. osztály mintegy 150 „ szántás

$437\frac{3}{4}$ „ gyepl

továbbá külön külön a' tornyai, nagy 's kis-varjasházi húsmérésijog; a' pusztarészek 1849-ik évi martzius 12-től, a' húsmérésijog pedig 1849-ik évi január 1-ső napjától kezdve három egymás után következő évre haszonbérbe kiadandók, azoknak árverési határnapul f. e. szeptember 18-ka tüzetik ki.

Az árverés Tornyan nyilvánosan történend. Elfogadtatnak egyébiránt a' pusztára nézve írásbeli és kötelező ajánlatok előlegesen is, 's ha valamelyike az urodalom igényeinek megfelelőendne, az illető osztály árverés alá nem is bocsáttatik.

Biztosítékul fél évi haszonbér mindjárt az árverésnél lészen lefizetendő, melly csak az utolsó fél évi járulatba fog kamat nélkül betudatni.

A' szerződési feltételeket, ugy a' pusztaszántázatát is Tornyan az urodalmi irdában mindenkor megtekinthetni.

Bérleti jelentés.

Gróf Forraynó odvosi urodalma részéről közhírré tétetik, hogy a' korcsmáltatásijog Odvoson f. e. october 1-ső napjától fogva 3 esztendőre bérbe adatni fog.

Bérleti vágyók f. e. szeptember 20-ra Odvosra hivatalosak.

C s ő d ő k.

Sz. kir. Arad városa' polgári törvényszéke által Landsberger József helybeli izraelita

szabómester ellen csőd nyitattván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Petrilla Pál tanácsnok, perügyelőnek pedig Ebesfalvay György ügyvéd nevezettek ki.

Ugyanazon törvényszék részéről Waldersalamon helybeli nagykereskedő ellen csőd nyitattván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Szekulits János tanácsnok, és perügyelőnek Dunyov István ügyvéd nevezettek ki.

Ugyanazon törvényszék részéről Tennér Ignác aranyműves ellen csőd nyitattván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. Nov. 2-dik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Szekulits János tanácsnok, és perügyelőnek Paulovits János ügyvéd nevezettek ki.

Arad városa' polgári törvényszéke által Winkler Benedek kereskedő ellen csőd nyitattván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. november 7-ik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Szekulits János tanácsnok, perügyelőnek pedig Mihájlovits Lázár ügyvéd nevezettek ki.

Az e. b. Váltótörvényszékeknél tovább beiktattattak:

Eperjesen: Sennovits Gyula, eperjesi kereskedő.

Fiumén: a Paulo Scarpa d' Ignio.

Pesten: Mayer György J. és Mayer Ferencz, pesti posztó társkereskedők. — Valero J. A. és fiai Kornél és Victor, pesti társ-kereskedők. — Valero J. A. pesti kereskedők és Oepinger Károly címvezetőjének aláírási címök megszűnt.

Sopronban: A' kőszegi posztó 's gyapju szövetségári részvényes társaság' bejegyzett aláírási címe megszűnt.

Helybeli.

Augustus 20-án Sz. István napja, valamint évenként úgy az idén is ünnepeltetett, minél fogva t. minoriták templomában uagymise, és ezen ünnepélyes tényhez hozzáálló magyar egyházi beszéd tartatott, hol a' buzgólkodók nagy számán felül minden rendű és rangúak megjelentek. Egyébiránt e' mozgalmas időnkben az egyenruhás polgárok által egyébkor tartatott díszünnepély hiányzott, minthogy a' nemzetőrség ki nem állott! —

Még szombaton f. hó 19-én délelőtt erre utaztak Abauj és Zemplin megyének 1000 számot meghaladó önkénytesei Vitalis őrnagy vezérlete alatt, innen Uj-aradra, a' honnan Temesváron keresztül Verseczre menének.

Azoknak elfogadásuk és kíséretökre a' lovas nemzetőrök és tüzérségi zenekar kiindult.

Ezen hadisereg, csaknem általában, szép fiatal emberek, azok közül sokan a' mivelt osztályból és dicsően hangzó magyar nevek valának, uj csappantyús fegyverekkel és szuronyokkal el van látva. Köztük legnagyobb egyetértés uralg, mind vígkedvűek, 's nemzetiségünk szebb képmását nem is képzelhetni.

Őszinte éljen-t kiáltunk nékik!

Ugyanaz nap délután késő estig, Biharmegye nemzetőrei, néhány százan, kocsikon ezen menének, hasonlókép a' lelkesedés legjobb szellemétől felbuzdítva, kétharmada jó lőfegyverekkel, a' többiek kaszákkal felszerelve. Uj-Aradon megháltak, miután kocsikon, Nagy-Becserekre szállítottak. Ezeknek is szives éljen harsogjon!

A' mindenható védje őket mindazokkal, kik az igaz ügynek hódolnak!!! —

Vasárnap augusztus 20-án hosszas ideig távolvolt 's magukat jelesen kitüntetett 48 nemzetőr-tüzér a' csatamezőről megérkezett, kiknek a' tüzérkar zenebandájával, és a' lovas nemzetőrök ünnepélyes elfogadásukra Uj-Aradig eleibe menének és őket csörgő zene közt átkisérék, hol érdemileg legnagyobb kitüntetéssel fogadtattak. Jelenleg tehát csak 18 egyén van Nagy-Becsereken, kik a' hadügyministertől az aradi tüzérségnek ígért 2 ágyut a' lázadás megszűnteig kétheti felváltással ellátandják, melly rendszabályhoz képest f. hó 24-én 18 tüzér valóban ki is indult.

Dicsőség koronázza tetteiket!

Kedden f. hó 22-én, 250 székely huszár érkezett ide, kiket teljes számmal zászlósan kiindult nemzetőreink valamint lovas őrségünk zene kíséretében, és több városi tiszt lóháton a' város előtt fogadván bekisértek, hol beszállítatván illoen megvendégeltettek. 23-án nyugnapot tartának, 's így 24-én utjokat Szeged felé folytaták, melly alkalommal huszár nemzetőreink zenekarral kísérorbe mentek. — E' virágzó időben lévő hadfiak igen egészségesek, bátor szívűek, jól gyakorlottak és egyenruházottak.

A' hadisten ótalmazza őket!

Hadik gr. és Gaál urak a' nemzetőrségek őrnagyai f. hó 23-án hirtelen Aradra jöttek, hihetőleg a' nemzetőrségnek a' táborba kiindítása végett.

Ugyanaz nap, esti 10 órakor, a' Reformutezában a' legesleges macskazene vitetett végbe; mi közben háromszor: Éljen H. . . . felkiáltott. Szeget szeggel!! — A' millyen a' jó nap, olyan a' fogadj Isten!

Folyó hó 24-ke óta ministerelnöki felhívás következtében a' toborzás igen tevékeny, hogy azon időre, míg a' zendülés megtartand, önkényteseket fogadjanak, kik a' megállapított rendes fizetésen kívül a' hatóság részéről személyenként 24 krt. p. p. napidíjúl kapnak, azonfelül a' honvédelmében lehetőleg elesendőök vagy megeseonkítandóknak családjai 100 pft jutalommal biztosítatnak.

E' célznak elérésére, az az: mentül több honvéd fogadhatása végett a' város háza' lelekhivatalához egy állandó bizottmány neveztetett ki, melly a' beállani kívánókat naponként délelőtti 9-től 11-ig beirandja.

V e g y l e t.

—°. Augustus 16-án ülés a' képviselőknél, melly alkalommal: Mészáros Lázár hadügyminister lépett a' szószékre, 's előadta missiójának eredményeit, 's a' Bácskaság és Torontálba tett utazásának sikerét. Megemlítvén mindenek előtt, hogy seregeink legujabban három fényes diadalnak lettek urai. Verbásznál, Neuzinánál és Jareknél Bácsmegyében. Különös dicsérettel emlékezett az uralkodó fegyelmi rendszerről, melly mind a' rendes katonaság, mind a' nemzetőrök között létezik, kiemelvén Szeged, ugy Baja városának, ugy nemkülönben Szabadkának lelkes viseletét, bánásmódját és emberszeretetét a' sebesültek iránt. Magasztalással szólott az aradi tűzérekről, kik olly jelesen viselik magukat, mintha már régi, gyakorlott katonák volnának.

Szentkirályi Mór, Török Gábornak eljárásaira nem talált elegendő dicsérő szavakat. Az egész érdekes jelentést azon kifejezéssel zárta be, hogy az egész táborban a' legnagyobb rend, harci tűz és fegyelem uralkodik. (Népelem.)

—°. Egy magántudósítás Ujvidékiől írja: „Itt, hazánk egyéb tájaihoz hasonlítva, csakugyan a' legveszélyesebb helyzet van, ámbár Futakon, Futak és az ujvidéki páhó között 2 tábor, Ó-Kéren a' főtábor, valamint Sz.-Tamás, Versecz, és Verbáson stb. egész Fehértemplomig, kik magyarhon legtávolabb megyeiből az illirek, most már ugynevezett Szerbszki-eknek a' zendülők elnyomására 150,000-nél többen eleibeállanak. Különféle fölötté irtóztatós tetteket követnek el a' rácok a' magyarokon és németeken, mellyek hajborzasztók. Az illirek ugyszólván minden csatában veszettek; egyedül-csak Sz. Tamásnál valának kénytelenek a' magyarok ágyuk hiánya miatt visszahuzódni, — de a' fizetésök csak félbeszakasztatott, — mert Sz.-Tamás fenekestül mindennel, mi benne él, semmivé tétetik, minthogy ők (t. i. a' rácok) a' magyarokat és németeket mind kiűzik, kik önmagukat meg nem ölék. — Hogy ezen szörnyetegek felől neked fogalmat szerezzek, ezer irtóztató büntett közül a' legirtóztatóbb szolgáljon. — Egy elszaladt ne-

mes magyarnak 4 éves fia, a' nyilvános téren anyj jelenlétében négy felé konzultatott és miután a' anya örült fájdalmában gyermeke halálát látta, szeméit kiszúrták. A' magyarok és németek egyéb gyermekei vagyis mind az mi rácz nem volt, leggyalázatosabban meggyilkoltattak, vagy mint Christus urunk a' kapukra szegezettek, mig ott elepedtek. Darvason, melly Sz.-Tamáshoz három órányira esik, fogságba esett négy nemzetőr fa-nyársakra huzattatván elevenen megsüttetett. Mindenütt minden helyen és utakon gyilkolás, rablás és gyújtogatás történik.

—°. Pest. A' láncszemek angolhonból augustus 15-én már megérkeztek, mellyek a' legközelebbi szerencsétlen felkuzásnál megrongáltattal helyett összefoglalandók. Ha mindig illy sebességgel jártak volna el, állandó hidunk már régen készzen állana a' folyam fölött. (Ung.)

—°. Ugy látszik, hogy még a' föld is, a' kegyes anya, hazánk boldogságán tetleges részt kíván venni, — mert hiteles tudósítások folytán a' Selmezc- és körülfekvő bányákban emberemlékezése óta jelen nem volt bányaalás állott be.

—°. Bukarestben a' cholera juliushó végével végképen megszűnt; annál kegyetlenebben dühöködik a' környéken, mert ott orvosok és orvosszerek teljességgel nincsenek.

—°. Jassy, julius 21-én. Hirlik, hogy itt a' cholera 9000 ember halt meg. Jelenleg különféle betegségek mutatkoznak, ezek között: typhus abdominalis, cerebralis stb. Galaczban és Ibrailában a' cholera szerencsésen megszűnt. (Telegr.)

—°. Skótországra nézve a' felső házban hozott új házassági törvény által a' híres Gretnagreeni házasságoknak vége szakasztatott. *) Azelőtt a' házasság érvényességére nem kívántatott egyéb, mint a' szabályszerű kor, és a' jegyesek nyilatkozata egy tanu előtt. — Az új törvény feltételez legalább 14 napi tartózkodást a' plebániában és papi áldást vagy hivatalos belajstromozást. (G. Bl. der O. P. Ztg.)

—°. Önkénytesek. Columbiában egy utas Tocaymanban lévő parancsnok ellen csudálkozását nyilvánítja, minthogy a' börtön ifju emberekkel egészen telve van, és kérdésére, valljon ott olly igen sok rablás történik, felelé a' parancsnok: „oh nem, az emberek a' vidéken csöndesek és becsületesek; a' foglyok, kiket itt lát, önkénytesek Neyva tartományból, kiknek Bogotában felállított ezredhez menniök kell, és itt azért bezárvák, hogy el ne szaladjanak.“ (Fr. Bl.)

—°. Liszt Ferencz táblabíró és Horváth Lázár' meghitt barátja, Lichtenstein herczegnővel megeskettetett. (Ung.)

*) Gretnagreen egy skótországi helység az angol határszélnél, 1900 lakossal.

—°. Hajdan és most. Mózes alatt azért kelle ezreknek meghalni, mivel arany borjut imádtak. — Mainap pedig sokan csupán abból élnek, hogy „arany borjukat imádtak.

—°. Uj gyümölcsfajta. Egy gyümölcs-kertész Londonban magról nevelt uj almafajtát hirdet, mellyett „Viktória királynő almájának“ nevez, és annak következő ritka sajátságait magasztatja. E' fa pompásabb termetű, mint egyébként valamely almafa, és gyümölcse kellemes bornemű ananász ízű. A' fa bőven terem. Ezen uj, maga nemében egyetlenegy almafajtának darabja 3 font sterling.

—°. Egy párizsi kertész. Ha a' kertművészetet teljes, felül nem mulható mértékben akarjuk látni, ugy párizsba kell mennünk, hol a' kertészek különféle palántáikkal épen olly ügyesen és eredményesen bánnak, mint Dzierzon száz meg száz méhraját egészen önkénye szerint kormányozza. Ha Lémichez picziny, alig 35 lépésnyi hosszú, és ugyanolly széles kertjébe lépünk, magunkat édenben lenni véljük. Ezen kert rendkívül jó hírben áll, taval az elűzött francia királynő és belgaország királynéja meglátogató. Lémicheznek jó hire van világrészünknek legtávolabb vidékein. Ragyaburák (rhododendron), kameliák és azaleák tenyésztésére adja magát valódi gyönyörű példányokban és minden kitelhető alakokban. Uj esalitokat és csemetéket is nevel, és valamennyi nevendékeit jól fizetteti. 7 lábnyi magasságu camelia-tetényekkel bír. A' kert elrendezése angol izlésű, a' szegélyek igen különös nemű cserépvirágok tömegével megrakvák, az oldalak buján benőtt léczezettel bekerítvék. Átalában véve bájoló koketteria uralg. Az egész terület télen üveggel befödettetik, ugy hogy a' kert hirtelen egyetlenegy téli házba át van változtatva, és benne hideg hónapokban épen olly jól sétálnak 's csudálkoznak, mint a' legnyájasabb nyári időben. A' járáások alatt vannak a' fűtő csatornák.

Reb Benedek. (Fr. Bl.)

—°. Csalhatatlan szer a' cholera ellen! A' londoni hirlapokban az ázsiai cholera ellen uj szer gyanánt kóolaj (Naphta) javasoltatik. Czirkásszsiában létező orvostól származottnak mondatik. A' hasmenés azonnal eláll, az életerő ismét fölébresztetik, és a' bőr melegsége, melly a' közeledő halál hidegétől már megmerevedett, ismét helyreállítatik. Használatát majd csak tapasztalásból kell szabályozni. (O. P. Ztg.)

—°. Az eczet-vizsgálás mestersége felől. Roszlelkű gyárosok tudomás szerint eczetökbé nem ritkán kénsavat (Schwefelsäure) tesznek, hogy megtisztuljon, leginkább pedig, hogy nagyobb savanyúságot szerezzenek neki, ollyan eczetről aztán nem igazságtalanul mondatik: olly erős, mint a' választóvíz. Minthogy ollyan eczet mint igen jeles, sőt még kettős eczet gyanánt is eldicserítetik és kereskedésbe hozattatik, így te-

hát bizonyosan minden házi asszonyra nézve kívánatos tudni, mikép lehessen ilyenféle portékát igen egyszerűen megvizsgálni. Ezt ime igen könnyű eszközölni. Egy alsó csészébe töltünk a' megvizsgálandó eczetről egy keveset, mellyben egy kevés cukrot felolvasztunk, e' csészét aztán forró vízzel telt edényre állítjuk, teszem azt egy theaüstre. 's addig kell várakozni, míg a' folyó eczet el nem gőzölt. Ha már most a' maradvány fekete, ugy kénsav van az eczetben, ha pedig semmi feketeség sem látszik, azon esetre nincs meghamisítva kénsavval. E' vizsgálatot fordítva is megteheteti, egy porcellán czészealját gyöngé cukor-olvadékkal megkenvén és azt forró vízzel telt edényre tévén. Ha most már a' cukor-olvadék 80° R. melegségű viznél beszáradt, akkor csak egy kis üvegrudal kell a' megvizsgálandó eczetről, vagy egyéb folyadékból a' cukorlapályra eresztetni, és ha a' folyadékban kénsav foglaltatik, akkor csak hamar feketeség áll be. E' módon a' kénsav jelenlétét mégakkor is megtudhatni, ha bár egy szemeknek csak $\frac{1}{80,000}$ része van is benne. Illy nagy hígításnál azonban a' cukor már nem feketére, hanem csak zöldre fest.

—°. Uj fáklya-gyertya- és kivilágítási anyagszer. „Örvendek, hogy a' szegény falusi emberekkel és városiakkal Kupitoffsky asztrahani jószágbirtokosnak velem közölt találmányát tudathatom, hogy a' tűzveszélyes szurokfáklya, gőzölgő olaj- és bűdös zsírlámpák helyett maguknak ócsó, szép tisztán és világosan szag és gőz nélkül égő gyertyákat készíthessenek, és pedig olly terményből, melly majd szinte mindenütt kapható és nem egyébbe mint szedésébe kerül. Ezen világító anyagszernél még olvasni és írni is lehet, a' nélkül hogy vagy gőze vagy szaga valamely alkalmatlanságot okozna.

Az erdők, posványok, tavak, vizárkok, tenger, valamint mohos réteken és folyóvizek partjain igen gyakran termő páklyát (Samen Rohrfohlen) szedünk, midőn az ollyanra megnőtt, mint egy vastag gyertya, azokat olvasztott zsírba mártjuk, hogy ez a' gyapjas lénybe helyesen beszívódjék, és ezzel kész egy világosan égő, szagtalan, és nem gőzölgő feddhetlen gyertya, melly tisztán és szépen ég, 's mellyet koppantani nem kell. A' vastag, teljesen felnőtt pákákat fáklyáknak és törzsököknek elvagdalthatni, mellyeket kivilágításakor zsirosodények gyanánt használhatni, mi által tetemes mennyiségű zsír megkiméltetik, aztán csak a' hegyeiket kell terpetinolajba mártani, mielőtt használtatnának.

Istálókban és cselédszobákban éjjeli gyertyának és utazni nem kell jobb gyertya. Utazás alkalmával katonai őr- és laktanyákon, kórodákban, pórházakban és gyárakban ezen páklyagyertyák igen jeles, minden lámpáknál többre becsülhető világító anyagszert szolgáltatnak. A' páklyagyertyák kellemetlen barna színüket zsírrali simítással, a' hol kívánatik, könnyen elmellőzhetni, és így igen szép fehér világ készíthető.

Ezen találmány által sok ezer szál fa, mellyek eddig fáklyákra fordítottak, megkimélhető. Minden körüljárásoknál, sőt még egyházi használatra is illy módoa szép, ócsó, világosan égő 's koppantani nem szükséges gyertyák készíttetnek. Mindenki, még a' legszegényebbik is igen szépen égő világot szerezhet magának a' hosszú téli estéken és reggeleken, a' nélkül, hogy az egészségnek elannyira ártalmas lámpa szaga és gőze vagy a' tűzveszélyes sziaács füstje a' szobalevegőt megvesztegetné.

A' páklyának gyapjas lénye forró zsírral van megítatva, és annak minden lyukacsaiba behatott, valamint annak béle is eltelt vele, és bizonyára mindegyik, ki azt csak egyszer használá, azzal többé fel nem hágy és e' páklya-gyertyákat másoknak is ajánlandja. Pappenhof Kurlandban máj. 20. 1848.

Fölkersahm Gustáv az asszonyfalvai gyakorlati kertművelő társaság tagtársa Bajorhonban.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,
Kedden augusztus 22-én: Szerdán augusztus 23-án:
Vlád asszony. Hänn úr.
Duschek úr. Jakabfy úr.
Hajduska úr. Kozma úr, 3 helyet.
Kovács úr.
Steinhübel úr nejével.

Postre utaztak,

Csütörtökön aug. 24-én: Pénteken augusztus 25-én:
Gáspár úr.
Papp János úr. Göbel úr.
Rézsán úr, 2 helyet. Heim Dom. úr.
Schwarz úr. Lázár úr.
Tschögel úr, 2 helyet. Schuller úr.
Schuster úr.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi auguszt. 25-én

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltó pénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	4	30	4	15	4	—
Kétszeres	3	45	3	30	3	15
Rozs	2	45	2	30	2	18
Arpa	1	45	1	36	1	24
Zab	1	36	1	30	1	24
Kukorítza	2	36	2	30	2	24
1 mázsa lángliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	10	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	8	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	4	—	—	—	—	—

Maros vizállása: Augustus 25-én reggeli 8 órakor: 0' 6" 0''' a' zerus felett.

auguszt.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k á s a és halálozati helye
13	Dobsa Katalin, cipész' l.	Ref.	18 hó	aszalvány	Keresztutca.
—	Barta Verona, földész' l.	Kath.	4 e.	epeláz	Gája k. v.
—	Müller Mária, inas' l.	—	2 n.	görcsök	Batthyánytér.
—	Tirszin Léla, földész' l.	G. n. e.	2 e.	aszalvány	Gája k. v.
14	Voinits György úr, kádármester	Kath.	42 —	epemirigy	Halásztutca.
—	Baló Pál, földész' f.	—	4 —	vérhas	Gája k. v.
15	Gogó Panna	—	1 1/2 —	aszalvány	Marospart.
—	Bauman Ferencz úr, kereskedő	—	75 —	aggság	Szarkautca 480
—	Horga Mária assz., fazekasmesternő	G. n. e.	47 —	sorvasztóláz	Pernyáva k. v. 377
16	Grünvald Franciska assz., asztalosmesternő	Kath.	60 —	aggság	Bárányutca 94
—	Burnász Szima, csizmadia' f.	G. n. e.	14 n.	időtlen	Magyárváros.
—	Szávits Alexandra, kántor' l.	—	1 1/2 e.	vörheny	Gája k. v.
—	Sztoia Zsike, földész' f.	—	1 1/2 —	görcsök	szinte.
—	Kátity Jótza, szinte	—	8 hó	szinte	szinte.
17	Étsety Alajos, pintérlegény	Ref.	19 e.	sárgaság	Püspökutca.
—	Kovács Pál, földész' f.	Kath.	1 hó	görcsök	Pernyáva k. v.
—	Lévay János, szinte	—	5 e.	vörheny	Gája k. v.
18	Illés András, ácslegény	—	38 —	gyomorgörcs	Választóutca.
—	Szabó János, földész' f.	—	6 hó	agylob	Téglautca.
—	Váczy Péter, földész	—	30 e.	mellvízkór	Marospart.
—	Theiner Czili, földész' l.	—	6 hó	fejvízkór	Tanya.
—	Atyim Katalin, szinte	G. n. e.	2 e.	forroláz	Gája k. v.
—	Biró Árpád, ügyvéd' f.	Kath.	4 hó	görcsök	3 feketelóutca 421
19	Kovács László, ujmagyar	G. e.	55 e.	csonttörés	Téglavető.
—	Vágó Sándor, asztalosinas	Ref.	16 —	epeláz	Orcziutca.

Igazítás. Mult lapunk holtak jegyzékében augusztus 8-ka alatt besorozott „Michelbauer Erzsébeth“ helyett olvastassék: Michelbauer Karolina asszony, kereskedőnő; — augusztus 12-ke alatt „Szuchodolszki N. ügyvéd“ helyett kell lenni: Szuchodolszki Luiza asszony, ügyvéd' h.

Nyomatott Sveszter Ferencznel.